

Histoire et numismatique en Haute-Normandie, în seria *Cahiers des annales de Normandie*, n° 12 A, recueil présenté par Nancy Gauthier, Caen, 1980, 133 pagini.

Sumarul volumului pe care-l prezentăm cuprinde 7 articole privind istoria regiunii: a) celtică: N. Gauthier, *De Ratumagus à Rouen*; S. Scheers, *Le monnayage aux légendes Suticos et Ratumacos*; b) romană: X. Lorient et J. Delaporte, *Les trésors de monnaies romaines découverts dans le département de la Seine-Maritime*; B. Beaujard et H. Huvelin, *Le trésor de Rouen et l'occupation de la Gaule par Carausius*; c) post-romană: Jean Lafaurie, *Trouvaie de monnaies franques et mérovingiennes en Seine-Maritime (Ve—VIIe siècles)*; Jean Lafaurie, *Deniers du VIIIe siècle de Saint-Quen de Rouen*; Jean Lafaurie, *Trésor de deniers du XIe siècle trouvé à Gaillefontaine (Seine-Maritime)*.

Lucrările sînt însoțite de material ilustrativ, hărți cu aria de răspîndire a descoperirilor monetare din diferite epoci și planșe cuprinzînd tipurile monetare studiate.

De un ridicat nivel științific, articolele relevă, prin problematica dezbătută, ca și prin cuprinderea lor într-un volum, valoarea documentară pentru istoria regiunii a descoperirilor monetare din secolul I î.e.n. pînă în secolul XI e.n., importanță formulată de N. Gauthier în concluzia lucrării sale: se datorează în mare măsură numismaticii că se poate spera că se va putea scrie cîndva o istorie antică și medievală timpurie a Normandiei superioare, epoci pentru care monumentele păstrate și izvoarele epigrafice sînt foarte puține (p. 16).

Lucrarea prezintă interes nu numai pentru istoria Normandiei, ci, implicit, și pentru istoria universală.

Vom insista numai asupra studiului despre *tezaurul de la Rouen și ocuparea Galiei de către Carausius* (p. 61 și urm.), ca avînd implicații în istoria imperiului roman. Reluînd analiza pieselor din tezaurul de la Rouen și a celor contemporane cu perioada uzurpației lui Carausius și a lui Allectus (din diferite colecții, p. 66—69, 80—87), autorii disting pe baza legendei de pe avers, atît pentru *aurei*, cît și pentru *antoninian*, trei serii de emisiuni succesive. Competent argumentată este constatarea că în timpul lui Carausius a funcționat în nordul Franței un atelier monetar, ceea ce vădește năzuința lui Carausius de a crea un imperiu pe cele două maluri ale Canalului Mînecli. Este cel mai complet catalog al monedelor emise de Carausius, întocmit pe baza verificării pieselor publicate și a celor din diferite colecții. Planșele pe care sînt reprezentate toate tipurile și variantele examinate întregesc acest studiu de un ridicat nivel științific. Ar fi fost util, în catalogul monedelor, să se indice numărul corespunzător din *RIC*.

IUDITA WINKLER